

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Мартин Иванов
Катедра „Социология“, Философски факултет, СУ „Св. Климент Охридски“

Относно кандидатурата на
Д.и.н. Петър Иванов Стоянович
По конкурс за заемане академична длъжност „доцент“
Професионално направление: 2.2. История и археология
Научна специалност: История на България (Нова българска история)
Секция „Нова българска история“ на Института за исторически
изследвания при БАН

Данни за дисертанта: Петър Стоянович е завършил Немската езикова гимназия в София, следва „Германистика“ в СУ „Св. Климент Охридски“, а след това завършва магистратура в Университет Виена в Австрия със специалност „Обща история“ и „Източна и Югоизточноевропейска история“. През 1998 г. прави докторантура в същия университет, а през 2015 г. става доктор на историческите науки в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“.

През последните близо 20 г. Петър Стоянович работи на различни поприща и позиции като последователно е бил: парламентарен секретар на Министерството на външните работи (1998–2000), началник кабинета на министъра на външните работи (2000–2001), международен секретар на СДС и секретар на НИС на СДС (2001–2003), политически и международен секретар на движение „Гергьовден“ (2003–2007), министър на културата (2013–2014) и административен директор на частна фирма (2010–2013, 2014 до сега). Член е на редакционния екип на списание „Разум“; рицар на Цивилния кръст за заслуги на Република Малта и Велик офицер на Суверенния военен орден на хоспиталиерите на Свети Йоан от Йерусалим, Родос и Малта.

Вх. № 343 / 12. VII. 2016г.

Научни приноси:

Описвайки научните приноси ще започна от трите монографични изследвания на Петър Стоянович. Първото от тях е написано на немски език през 1996 г. и се намира подвързано в Университетската библиотека във Виена под заглавие: Кандидатите за българския трон и изборът на принц Фердинанд Сакс-Кобург-Готски за княз на България (1886-1887). Изследването се базира на непознати за българската историография документални масиви от Ориенталския институт на Университета Виена. Това позволява на Стоянович да разгърне наратива за добре проучената и в общи линии известна Българска криза от детронацията на княз Александър I до избора на Фердинанд Сакскобургготски за български владетел. Това което прави особено впечатление в монографията е включването на малко познатите „паралелни“ претенденти за овакантия български престол, които обаче на различни етапи от „съревнованието“ всъщност имат реални и значителни шансове.

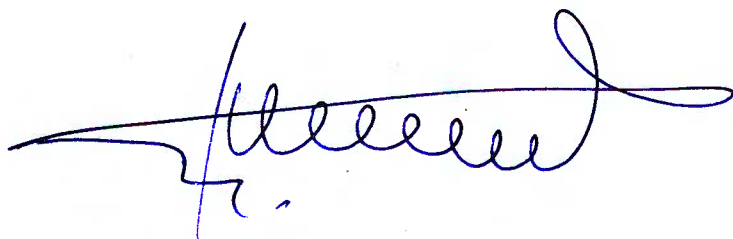
Втората монография на Петър Стоянович „Между Дунава и Нева“, издателство „Лик“, 1999 г. е основана на дисертационния труд в Университета Виена *Fürst Ferdinand I. von Bulgarien in den Augen der österreichisch-ungarischen Diplomatie (1894-1898)*. Изследването е базирано вече на много по-широка документална база, съхранявана в архивите на външното министерство на Двойната монархия. Традиционно управлението на кабинета на Народната партия се свързва с възстановяване дипломатическите отношения с Русия, покръстването на престолонаследника в православна вяра и последвалото дипломатическо признаване на княз Фердинанд. Отново обаче Стоянович ни кани да минем зад кулисите и да проследим паралелен, но също толкова важен сюжет – как българо-руското сближение води до охлаждане, а на моменти – и до вледеняване на двустранните отношения с досегашния патрон Австро-Унгария.

Може би най-впечатляваща е третата монография на Петър Стоянович: Известният непознат: Иван СтояновичАджелето (1862–1947). У нас обикновено се счита, че роднинската връзка между изследователя и обекта на изследване води до неточност, пристрастия и обикновено се избягва. Книгата на Петър Стоянович за неговия пра-праядо е ярко свидетелство точно за обратното – как семейната привързаност често не

изкривява, а обогатява наратива. И наистина, със „синовна обич“ и по един впечатляващо обективен начин П. Стоянович проследява живота и активната политическа и стопанска дейност на своя предшественик. Не са спестени както светлите, така и по-тъмните тонове и това прави разказа жив, плътен и увлекателен. Поне за мен най-интересна бе главата посветена на връзката на Аджелето с телеграфопощенската служба на младото българско Княжество. В нея са проследени основните етапи от развитието на комуникационната инфраструктура на страната, която допринася за превръщането в единно цяло на доста атомизираната и разпокъсана в своята отдалеченост държава.

Публикации и участия в научни форуми: Не мога да не отбележа, че при очевидно сериозната си служебна ангажираност П. Стоянович е успял да отдели време за научна дейност като паралелно с обществените си занимания е успял да публикува четири монографии, четири научноизследователски статии и да участва в съставителството, превода или научната редакция на четири сборника. Още по-впечатляващи са участията му в конференции – предимно в чужбина – 12 на брой, сценария му за филм, както и 30-те му научно-публицистични статии.

Всичко казано до тук ми дава основание да дам своята положителна оценка и да препоръчам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват утвърдително кандидатурата на дин Петър Стоянович за доцент по нова българска история, както и да предложат на Научния съвет на ИИИ да го избере на тази академична длъжност.

Доц. д-р Мартин Иванов

Катедра „Социология“

Философски факултет

Софийски университет „Св. Климент Охридски“